GAZETA LWOWSKA.

We Srodę **N**ro. **149.** 31. Grudnia 1823.

Wiadomości kraiowe.

— *Z Wiednia d. 13. Grudnia.* —

Jenerał Porucznik Hrabia Casaflores zawierzytelniony przy naszym C. K. Dworze, Poseł nadzwyczayny i pełnomocny Minister Króla Jmci Hiszpańskiego, miał zaszczyt d. 11. Grudnia złożyć Jego C. K. Ap. Mości List wierzytelny swoiego Monarchy.

Wiadomości zagraniczne.

Ameryka Hiszpańska.

Donoszą w listach z Karakas, że gdy dowiedziano się, iż niektórzy w Kolumbii mieszkaiący Hiszpanie mieli związki ze Starą Hiszpaniią wydano rozkaz, ażeby do 27go Września wszyscy rodowici Hiszpanie granice Rzeczypospolitey opuścili, wyiąwszy tych, którzy ważne dla niey poczynili usługi. W Karakas ośmiu a w la Guayra dwóch tylko Hiszpanów dostało pozwolenie pozostania.— Podług doniesień z Buenos-Ayres nie bardzo tam byli z tego kontenci, że w Rio-de-Janeiro wcielono do Brazylii, Montevideo i Banda-Oriental (wschodni brzeg rzeki la Plata), ponieważ Rzeczpospolita chciała posiadać oboie, osobliwie zaś dawne Hiszpańskie osady. W Buenos-Ayres zniesiono sąd woyskowych i wporównanie z innymi obywatelami poddano ich pod cywilne sądy. — Państwo Tucuman przyłączyło się d. 4go Lipca do konwencyi zawartey między Buenos-Ayres i Hiszpańskimi Kommissarzami.

W Peru trzy woyska stoią na przeciw sobie. Jedno pod Boliwarem i Santa-Cruz działaiące w imieniu Kolumbii wspólnie z woyskiem Peruwiiańskiem. Drugie, iest to oddział posiłkowy z Chili, nad którem główne dowództwo obiął O'Higgins, co w 3000 woyska wyszedł z Chili do Peru. Trzeciem woyskiem są Hiszpańscy rojaliści pod Conterakiem, którzy Limę iuż zupełnie opuścili.

Gazety z Karakas i Lagueira umieściły następuiące wiadomości aż do dnia 26go Września: »Doniesienia z Peru są tak pomyślne, że Jenerał Boliwar nie sądził za rzecz potrzebną iechać tam osobiście, i owszem w krótce spodziewany był w Bogota. Dowództwo nad woyskiem Kolumbiyskiem w Peru zdał Jenerałowi Sucre i zapewne będzie to ten sam, którego w innych wiadomościach nazywaią Santa Cruz.

Mieszkańcy Lagueiry tak wielkie maią w swoim Rządzie zaufanie, że w trzech dniach złożyli na użytek floty 26,000 doll. Był tam Jenerał Paez dla przyśpieszenia odeyścia eskadry przeznaczoney przeciw Puerto Cabello. Kommandor Belluche miał d. 15go Września odpłynąć do Maracaibo. Siła morska będąca w Laguaira składa się z fregaty Venezuela o 36 działach, z korwet Boliwar o 28, Boyaca o 22 i Barca Unica (dawniey Charles) o 20 działach, wreście z brygu Pichicha o 22 działach. Venezuela i Boyaca powróciły d. 3go z Margarita naładowane bronią, działami i amunicyią zabranemi z 64go puszkarskiego okrętu. Wkrótce także spodziewano się Szloopu l'Esperanze zupełnie uzbroionego i opatrzonego w osadę, przeto nie maią się czego obawiać Hiszpańskiey siły morskiey. Eskadra ta połączona razem odpłynie celem ścisłego opasania Puerto Cabello, którey posiłkować będzie flotyla z Maracaibo wiozaca ieszcze 12 ośmnasto i dwadzieścia iedno funtowych dział, 18,000 kartaczów, moździerzów i t. d. Jak słychać rojaliści codzień uciekaią z twierdzy. Surowo zakazano przechodzić po ostatnim moście i słusznie, ponieważ nikt więcey z tamtąd niepowrócił. D. 22go Września przybyło pod twierdzę dla rozpoczęcia obleżenia kilka szwadronów konnicy i kolumna piechoty. Z twierdzy strzelano mocno, ale bezowocnie. Tym czasem, ieżeli stronnictwa nie weydą z sobą w ugodę, obleżenie trwać może ieszcze długo, ponieważ, iak się dowiaduiemy, maią w twierdzy żywność i wody na dwa miesiące. Jenerał Bermudez przybył z Maracaibo pomagać Jenerałowi Paez w tey ostatniey wyprawie.«

Rząd Mexykański uchwalił, że Hiszpańskie okręty przybywaiące z Kuby będą za dobrą zdobycz ogłoszone, ieżeli zabrane zostaną w dni 40 po odnowieniu kroków nieprzyiacielskich (ze strony Gubernatora twierdzy St.

)(

Jean de Ulloa.) Z Europy przybyłe okręty dopiero po 4 miesiącach od tego czasu za nieprzyiacielskie uważane będą. Hiszpańscy Kommissarze wysłani dla układów do Mexyku odebrali rozkaz opuszczenia kraiu. W skutku tego rozkazu udali się do Alvarado, gdzie czekaią na sposobność wrócenia do Europy. W Mexyku odkryto d. 20. Października nowy spisek celem obalenia teraźnieyszego rządu zawiązany. Wielu Officerów było zawikłanych w tę sprawę.

Woysko Hiszpańskie opuściło Limę obróciwszy w perzynę mennią i wiele innych gmachów. Dąży ku wyższemu Peru ścigane przez 12,000 republikańskiego woyska.

W gazecie Jamaickiey z d. 14go Października czytamy następuiący list z Panamy pisany pod d. 9tym Września: »Dnia wczorayszego odebraliśmy wiadomości z Limy, w skutku których miasto to znowu było zaięte przez niepodległych. Było to zręcznem przedsiewzięciem ze strony ostatnich, rojalistom zostawić stolicę, a przeto zmusić ich do opuszczenia tych mieysc warownych, które zaymowali. Jenerał Laserna iuż po dniach 14 zmuszony był opuścić powtórnie Limę. Udał się do wyższego Peru, gdzie znowu będzie musiał walczyć ze znaczną siłą Jen. Santa-Cruz.« — Po niżey umieszczony był list z Karthageny pod d. 10. Października: »Rozruchami, które w Pasto wybuchły zmuszony został Jen. Boliwar wrócić się z pochodu ku Limie i udać się do Pasto. Tam odbył znaczną potyczkę z oddziałem Indyianów i rojalistów, w którey ci ostatni zostawili na pobojowisku 1500 ludzi. Wzburzeni mieszkańcy poddali się i odtąd Pasto spokoyne. Boliwar odebrawszy pomyślne wiadomości z Peru, nie potrzebował iuż iść do Limy.« — Rząd Kolumbiiński mianował pod d. 24. Sierpnia Senatora Manuela Hurtado pełnomocnym Ministrem na dworze Angielskim a D. Augustina Gutierez y Moreno Ajentem na Dworze Rzymskim.

Brazyliia i Portugaliia.

Za pozwoleniem Króla Jmci Portugalskiego, Ces. Ross. sprawuiący interess w Lizbonie miał prywatne posłuchanie u Infanta Don Miguel, przyczém miał do niego następuiącą przemowę:

»JO. Xiążę! Od Cesarza, dostoynego Pana moiego maiąc poruczone sobie tak chlubne poselstwo w iego imieniu życzyć szczęścia WKrólewic. Mości, nie mogę wypełnić obowiązku tego przyzwoiciey, iak gdy powtórzę wyrazy depeszów moiego Dworu, któremi zdano na mnie tę pochlebną powinność.«

»Nieomieszkay WPan — wyrażono w depeszach — Jego Królewic. Mości Infantowi Don Miguel oznaymić, iakim sposobem myślenia o nim napełniony został Cesarz słysząc o iego wspaniałomyślnem postanowieniu, szlachetney odwadzę i przychylności, z którą pełen uszanowania u nóg Monarchy swoiego składał wyświadczone mu usługi, obowiązuiąc się JKMości wszystko czynić dla Tronu, co na dal wiego będzie mocy. Są to czyny, które same się wynagradzaią; nayświetnieyszą nagrodą, iaką Infant otrzymać może, iest sława, że Króla, Oyca swoiego i oyczyznę uratował.«

»Pozwolisz Mości Xiążę korzystać z tey sposobności i oznaymić Ci wyrazy moiego szacunku i poważenia.«

Z Pernambuco przybyły do Londynu listy z d. 13go Października. W tey części Brazylii powstało małe zaburzenie. Wprawdzie i ta prowincyia z wielu innemi zrzuciła także z siebie iarzmo Portugalskie, lecz twierdzą, że przebywa w niey pewne liczne stronnictwo, które życzyłoby sobie bardziey republikanckich instytucyy, albo związkowey iedności z główną prowincyią Rio-de-Janeiro, niżeli poddać się surowey powadze nowey Brazyliyskiey Monarchii, która nad wszystkiemi prowincyiami panować zamyśla. O większą część Portugalskich własności w Pernambuco zagrabionych przez Rząd mieyscowy, dopomina ią się tamteysi Angielscy kupcy iako wierzyciele osób, którym zabrano maiątki, ale władze nie dały ieszcze żadney stanowczey odpowiedzi. Listy nic takiego nie wspominaią, z czegoby sądzić można, że publiczna spokoyność zaburzoną została.

Hiszpaniia.

Król d. 20. Listop. w tey samey godzinie, gdy przyymował Ciało dyplomatyczne, przyymował oraz Portugalskiego sprawuiącego interesa D. Joachima Severi Gomez, który na tym urzędzie a dawniey iako Sekretarz poselstwa, ieszcze od r. 1809 bawi w Hiszpanii i ten dostoyny urząd sprawnie z upodobaniem obu Dworów, co większa nawet w nayprzykrzeyszych okolicznościach i w naynieszczęśliwszych epokach.

Król. wyrokiem wydanym pod d. 14. Listopada do Ministra woyny San Juana pozwolono mu równie iak i iego poprzednikowi urządzenia wychodzące z iego Departamentu, podpisywać swoiém własném nazwiskiem, wyią-

wszy te, które dawniey były przez Króla podpisane.

Główny Intendent publicznego dozoru wydał co następnie we względzie obcych pod d. 24. Listopada: Że oddawać będą paszporty swoie przy bramie odebrawszy nawzaiem pewną cedułkę; 2) Ze oddawszy cedułkę u Kommissarza policyi w części, w którey chcą mieszkać, odbiorą od niego na pismie pozwolenie przebywania w mieście; 3) Jeżeli dłużey zechcą bawić w Madrycie, powinni dać porękoymią swoiego postępowania (szczególnie podczas rewolucyi.) Jeżeli 4) wyieżdżać maią z Madrytu powinni znowu dać porękoimią swoiego przyszłego zachowania się i Kommissarzowi części swoiey powinni dać do podpisania paszport wydany im z główney Intendentury.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Podług doniesień z Londynu z d. 8go Grudnia udał się Król ze Stolicy do Brighton i zabawi tam aż do końca Stycznia. Król Jmć używa naydoskonalszego zdrowia.

Dnia 5. Grudnia o godzinie 3ciey był W. Dwór u Króla Jmci w pałacu Pall-Mall, na którym znaydował się Minister Spraw Zagranicznych. P. Canning, Posłowie: Portugalski, Niderlandzki i Saski; Minister Króla Niderlandzkiego i t. w. Wspomniony Niderlandzki Minister, P. Falk, wysłany z nadzwyczaynem Poselstwem i Niderlandzki nadzwyczayny Poseł, Baron Fagel, mieli posłuchania u Króla. Król. Saski Minister, Baron Just i Hra. Villa-Real, nadzwyczayny Poseł i pełnomocny Minister Króla Portugalskiego, mieli także posłuchania. Ostatni oddawał na niém swóy list wierzytelny. Wprowadzani zaś byli do Króla przez P. Canning i Mistrza Obrzędów Sir R. Chester. P. Canning miał również posłuchanie. Dwor zakończył się o godz. szóstéy.

Gazeta Londyńska obwieściła następuiące Królewskie postanowienie: »Żaden Angielski poddany nie może nosić, ani przyymować obcych orderów, dopokąd od Króla nie otrzyma na to osobnego pozwolenia. Order dany bydź może Angielskiemu poddanemu za zasługi woienne i i to przez Ministra tego Mocarstwa, które go daie. Poddany Króla noszący za iego pozwoleniem ordery obce, nie nabiera przez to prawa noszenia tytułów i godności, które się członkom Angielskich orderów przynależą.«

Dwa nowe pułki, 94ty i 95ty, maią bydź wkrótce urządzone i wraz z trzema pomnożonemi batalionami przeznaczone są do połączonych Królestw na mieysce wóysk owych, które Rząd do Zachodnio-Indyyskich osad posłać zamyśla.

Pierwszy statek pocztowy maiący prosto z Angli udać się do Buenos-Ayres odpłynie d. 1. Stycznia.

Z Demerary przybyły doniesienia aż do d. 24. Października. Murzynów tracą ciągle. Naystraszniejszych dziesięciu ich dowódców uciekło; obiecano nagrodę za ich głowy. Dotąd ieszcze badaią metodycznych wysłańców (Missionarzów) znanych niewolnikom pod nazwiskiem: »przyiaciół murzynów«, a obwinionych o to, że mieli stać się powodem powstania. Są wnioski, że owi Missyionarze wysłani od towarzystwa bibliynego z Londynu, wygnani będą z osady, a mieysce ich zastąpią członkowie Anglikańskiego Duchowieństwa.

Na giełdzie d. 3. Grudnia czytano listy z Paryża, donoszące, że Ministeryium Francuzkie postanowiło wdać się do Króla o uznanie pożyczki Stanów Hiszpańskich.

Francyia.

Król rozporządzeniem z dnia 3. Grudnia zapowiedział amnestyią wszystkim podoficerom i szeregowym Francuzkiego lądowego woyska równie, iak i młodym żołnierzom powołanym do służby, którzy w chwili obwieszczenia nineyszéy uchwały uważani byli za zbiegów, z przyczyny, że lub porzucili oddziały, do których należeli, lub nie stawili się do wyznaczonych im pułków. Przy wstępie do tego rozporządzenia czytamy następuiące wyrazy: »Dobrodzieystwa, któremi Boska Opatrzność Nas i woysko Nasze obdarzała w téy chwalebnéy wyprawie, którą właśnie Nasz Synowiec zakończył, spowodowały Nas miec wzgląd na owych żołnierzy z naszego woyska, którzy zapomnieli o swoich obowiązkach. Niech więc powrócą do rodzin swoich i dzielą radość powszechną.«

Xiążę i Xiężna Angoulême wyiechali na dni kilka do Fontainebleau.

Dnia 9. Grudnia dawał Król Nunciuszowi Papiezkiemu prywatne posłuchanie.

Zjednoczone Niderlandy.

Do Hagi przybyło niedawno 3 Członków byłych Stanów Hiszpańskich. Spodziewaią się, że poźniey więcéy przybędzie.

Szwecyia i Norwegiia.

Stan włościan wezwał przez Deputacyią trzy inne Stany, ażeby wspólnie udawszy się do Króla, prosiły Go o koronowanie Królowéy. Stan duchowny zezwolił natychmiast,

lecz Stan szlachecki i mieyski dotąd ieszcze naradza się nad tym wnioskiem.

Nad zdaniem Konstytucyynego Wydziału, ażeby przełożyć Królewi zniesienie Sądu przysięgłych: *Opinions - Jury*, obradowały iuż trzy Stany, lecz rozstrzygnienie nastąpi dopiero na nayblizszym Seymie.

P r u s s y.

JKMość nadać raczył Król. Bawarskiemu Jenerałowi piechoty, nadzwyczaynemu Posłowi i pełnomocnemu Ministrowi Dworu Pruskiego, Hrabiemu Rechberg, order czerwonego Orła 1széy klassy.

Królestwo Polskie.

— *Z Warszawy d. 30. Listopada.* —

Postanowieniem Xiążęcia Namiestnika Królewskiego w dniu 25. b. m. wydaném, czas do odwołania się od decyzyi Kommissyy hypoteczney w Województwie Podlaskiem przedłużony ieszcze do d. 1. Marca 1824 r.

R o s s y i a.

Na korzyść ubogich Xięży, oddalonych z powodu starości, i ich rodzin wyznaczył Synod kapitał 150,000 rubli.

T u r c y i a.

Dostrzegacz Austryiacki z d. 23. Grud. umieścił następuiące wiadomości odebrane

Z Konstantynopola d. 25. Listopada:

»Odkąd nikt nie wątpi o maiącem wkrótce nastąpić przybyciu Rossyyskiego Radcy Stanu, Minciaki, którego przyiazd tylko przez przemiiaiący przypadek opóźniony, został równie, iak o ukończeniu układów pomiędzy Rossyią i W. Portą, panuie zupełna o teraźnieyszych stosunkach spokoyność umysłów. Dla tego więc na naypoźnieyszych, licznie odprawianych obradach Stanu, zatrudniano się ponaywiększéy części wewnętrznemi sprawami Monarchii, a osobliwie środkami celem zapobieżenia nadwerężeniu w systemacie finansowym. Mianowana ma być nadzwyczayna Kommissyia z trzech znakomitych mężów złożona, któréy na czas pewny poruczone będzie kierowanie wszelkiemi gałęziami wewnętrznéy administracyi.«*)

*) Płonną iest wiadomość Hamburskiego Korrespondenta, że Kommissyia ta naradzać się będzie względem spraw Turecko-Rossyyskich.

»Zapowiedziane dawniéy z pewnością odwołanie byłego tłumacza W. Porty, Argiropoulo, dotąd nie przyszło do skutku i zdaie się, że temu przeszkodził iakiś wpływ taiemny. Wszelako, uważaią to tylko za rzecz odłożoną.«

»Kapudan Basza powrócił do Dardanellów z większą częścią floty swoiey, a okręty potrzebuiące naprawy stoią już w porcie. Dywizyia iedna pod rozkazami Reala-Beja połączywszy się z Egipską i Algierską eskadrą, zostanie przez zimę w Archipelagu. Jest to przezorność, któréy dotąd nie używano. — Tegoroczna wyprawa morska nie zrobiła większych postępów od zeszłoroczney, iednak ogólnie wziąwszy była dla W. Porty szczęśliwszą. W. Admirał nie stracił ani iednego woiennego statku, przeciwnie powstańcy podług miernego obrachowania naymniéy 15 utracili, chociaż rzadziéy, iak przeszłego roku i to tylko z trzecią częścią swoich czynnych okrętów pokazywali się na morzu.«

»Względem Messalongi nie wiedziano nic stanowczego do srodka Listopada. Los téy twierdzy, któréy opasanie od lądu przedsięwziął Basza Skutary i Omer Basza z 13,000 woyska, zawisnąć będzie po naywiększéy części od tego, czyli flotylla wysłana z Hydry na ratunek téyże, przybędzie w swoim czasie i czyli będzie tyle mocna, że okrętom zostawionym przez Kapudana Baszę potrafi odebrać brzegi i wstęp do odnogi Lepantu. Załoga złożona iest ze 4 do 5,000 ludzi, maią tam bydź naywaleczniejsi woiownicy Greków. Chociażby w tegoroczney wyprawie nie miało dalszych korzyści, przedsięwzięcie względem Messalongi, wszelako nie byłoby bez wartości uważane samo w sobie, lub we względzie sposobu myślenia mieszkańców Albanii i Akarnanii.«

Podług ogłoszonego wykazu ceny chleba na czas od 1go do 31go Stycznia 1824 ważyć powinny: bułka montowa po kr. 1/2, łót. 7 6/8 detto po kr. 1, łót. 15 4/8 — bułka ordynaryyna po kr. 1/2, łót. 10 1/8 detto po kr. 1, łót. 20 2/8 bochenek chleba białego po kr 1, funt 1 łót. 7/8 — detto po kr. 3, funt 3 łót. 27/8 — detto po kr. 6, funt 6 łót. 6 — bochenek chleba śniadego po kr. 1, funt. 1 łót. 19 4/8 — detto po kr. 3, funt. 4 łót. 26 6/8 — detto po kr. 6, funt. 9 łót. 21 6/8 — bochenek chleba razowego po kr 2, funt. 4 łót. 4 6/8 — Funt mięsa na cały miesiąc b. kosztuie 2 kr. w M. K.

O zachowaniu tego wykazu przekonać się można na wadze ku temu pod ratuszem wystawionéy; oraz wzywa się każdego, by wykroczenie przeciwne taryfie doniósł, a prócz zataienia imienia, przyzwoitą odbierze nagrodę.

Redakcyia, J. Bensy; Druk, J. Pillera.